

Fra: Ole Tobias Olsen <ole.tobias.olsen@narvik.kommune.no>
Sendt: tirsdag 12. april 2022 14:06
Til: Lovavdelingen
Kopi: Narvik Kommune
Emne: Hørings svar Narvik kommune– midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina med rett til midlertidig kollektiv beskyttelse

På grunn av teknisk feilmelding på regjeringen.no brukes alternativ adresse for Narvik kommunes hørings svar. Frist var satt til 12.april. Teksten er limt inn under slik den ville vært limt inn i elektronisk skjema på regjeringen.no

Deres ref: 22/2155
Organisasjon: Narvik kommune
Kontaktperson: Ole Tobias Olsen
Epost kontaktperson: ole.tobias.olsen@narvik.kommune.no

Kapittel 9 Endringer i barnevernloven

9.4. Om barnevernets ansvar ved bosetting i kommunene

1. Det bør spesifiseres nærmere hva et ekstraordinært høyt antall ankomster betyr dersom kommunen skal kunne vurdere om unntakshjemlene kommer til anvendelse.
2. Å redusere antall oppfølgingsbesøk i fosterhjem vil i praksis ha liten effekt på kapasiteten til den enkelte barneverntjeneste med unntak av ny bestemmelse beskrevet i høringsnotatet vedrørende barn som har bodd under 2 år i fosterhjem. Dette da omfang av oppfølgingsbesøk i all hovedsak allerede kan være redusert der vilkårene er oppfylt, fordi barneverntjenesten allerede har gjort en prioritering av tjenestens ressursbruk.
3. Omfanget av den enkelte kommunes geografiske nedslagsfelt kan ha stor betydning for kapasiteten til den enkelte barneverntjeneste. Dette kan gjelde særlig i distriktene, hvor det for eksempel kan være lang reisevei for barn, unge, familier og fosterforeldre til offentlige hjelpeinstanser for korrekt helsehjelp. Særlig kan dette få stor betydning for barn som har blitt påført nye traumer gjennom å ha erfart blant annet krig, flukt, tap i tillegg til allerede opplevde utviklingstraumer, og som har et omfattende behov for psykisk helsehjelp. Fosterforeldre som blir stående i slike krevende omsorgsoppgaver kan ha behov for tett oppfølging av barneverntjenesten, samt for koordinering av riktige hjelpetiltak. For å forebygge brudd i fosterhjemmet kan det være nødvendig for kontaktpersoner med fysisk nærhet til fosterhjem/hjelpeapparat. Det er dermed viktig at departementet ikke legger føringer for praksis som kun har positiv effekt på de allerede kjente kapasitetsutfordringene i de kommunale barneverntjenestene, for storbyer med korte geografiske avstander og begrenset reisetid, til grunn for sine lovendringer. Heller er det ikke realistisk at en reduksjon i antall oppfølgingsbesøk av fosterhjem i praksis vil være forsvarlig, verken for norske barn eller enslige mindreårige barn under offentlig omsorg.
4. Det er ikke tatt inn i høringsnotatet forslag til hvordan samvær med foreldre/søsken til ukrainske barn som kommer til Norge, og som allerede er under offentlig omsorg i Ukraina, skal

reguleres. Dersom det forventes gjennomført samvær med foreldre i utlandet eller i Norge hvor dette er et alternativ, må dette elementet tas med i beregning av barneverntjenestens kapasitet og økonomiske rammetilskudd fra staten. Herunder ressurser til bemanning for tilsyn/veiledning/reising i forbindelse med samvær, i tillegg til den allerede forventede økte saksmengden, samt dekning av tolkeutgifter og reisekostnader for de involverte.

5. Ved unntak av kommunens lovpålagte frister som omhandler meldinger og undersøkelser, må det tas hensyn til partenes rett til kontradiksjon gjennom bruk av tolk og oversettelse av dokumenter til deres morsmål, uten at kommunen sanksjoneres for fristbrudd. Det må i denne forbindelse nasjonalt sikres tilgang til ukrainske tolker for barneverntjenestene. Heller ikke barns rett til medvirkning bør vike for mangel på tolk i undersøkelsesarbeid eller andre ledd i saksbehandlingen, og lovpålagte frister må skjønnsmessig kunne utvides deretter jf. Barnekonvensjonens artikkel 12.

9.5. Unntak fra enkelte krav ved barnevernstiltak over landegrensene

1. Mennesker på flukt vil være sårbare for å bli utsatt for menneskehandel og/eller annen form for utnyttelse. Det stilles i denne sammenheng kritiske spørsmål til om det vil være mulig i det hele tatt å innhente rapporter vedrørende enkelte barn under offentlig omsorg i et krigsherjet land, og om ikke behovet for beskyttelse av barnet i stedet må gå foran kravet til rapporter i unntakstilfeller. Også krav om samtykke fra biologiske foreldre i Ukraina med foreldreansvar må vurderes i denne konteksten.

2. Det må legges klare føringer for hvordan papirløse barn skal ivaretas av norske myndigheter, og hvordan deres rettigheter skal forvaltes etter Lov om barneverntjenester i aktuelle tilfeller. Det vurderes som et altfor ambisiøst utgangspunkt at det ikke vil oppholde seg enslige mindreårige fra Ukraina uten spor av identitet i Norge. Dette kan også gjelde foreldre, og videre utløse komplekse juridiske problemstillinger vedrørende barnets rettssikkerhet.

3. Barneverntjenesten bør selv ha myndighet til å samtykke til frivillige hjelpetiltak jf. Lov om barneverntjenester § 4-4 på vegne av enslige mindreåriges foreldre dersom foreldrene ikke lar seg spore og dette er forsøkt, slik at nødvendige hjelpetiltak straks kan iverksettes. Alternativet med oppnevning av verge for barnet via Statsforvalter er i praksis byråkratisk, tungvint og barnet må forholde seg til unødvendig mange voksne (ofte i tillegg til tolk). Mye arbeidstid i barneverntjenesten vil også gå med på å forsøke å få tak i foreldrene dersom samtykke kreves av disse. Det bør innføres enkel rapporteringsløsning fra kommune til Statsforvalter i disse sakene, hvor Statsforvalter fører vanlig tilsyn med barneverntjenesten og jevnlig kan etterspørre ytterligere dokumentasjon fra barneverntjenesten ved behov.

4. Dersom barnevernfaglige vurderinger kan få implikasjoner i tvister omkring hvilken konvensjonsstat som har myndighet til å avgjøre hvor sentrum av barnets livsinteresser befinner seg for enslige mindreårige som blir tatt under offentlig omsorg, eller berøres av andre tvangshjemler etter Lov om barneverntjenester under deres opphold i Norge, bør dette spesifiseres nærmere fra departementet i klare rundskriv/retningslinjer for praksis. For eksempel dersom tvangsvedtak etter Lov om barneverntjenester skal oppheves i Norge når det er trygt for barnet å vende tilbake til Ukraina, må det klart gå frem fra departementet hvordan de barnevernfaglige vurderingene omkring det enkelte barnets beste vektlegges ved slik avgjørelse (for eksempel tilknytning). Videre hvilke og hvordan skjønnsmessige vurderinger i alle ledd av barneverntjenestens praktiske saksbehandling og arbeid kan få betydning for endelig avgjørelse av barnets fremtidige nasjonalitet/bosted jf. Haagkonvensjonen artikkel 33.

Helse- og omsorgstjenesteloven

Den største bekymringen knytter seg for såvidt ikke til lovendringer, men til kapasitet. Det legges ikke opp til å senke terskel for forventet kvalitet i tjenestene, utover noe romsligere skjønn med hensyn til ventetid før tjeneste kan iverksettes. Kommunenes helse- og omsorgstjenester har i liten grad adgang til omprioritering av personell, ressurser og tjenestetilbud i perioder med stor pasientpågang. I vår kommune er vi særlig bekymret for kapasitet i fastlegeordningen og psykososiale tjenester. Vi gjør nå grep for å øke kapasitet, men det er begrenset tilgang på relevant personell i markedet.

Vi utfordrer justis- og beredskapsdep. og helse- og omsorgsdep. til å særlig vurdere om det er oppgaver innen fastlegeordningen som kan reduseres/tones ned/overføres andre for å bedre kapasiteten i ordningen. Det bør også vurderes å øke eller omfordele ressurser til fastlegeordningen. Når det gjelder psykososiale tilbud vil det bli nødvendig med et tett samarbeid mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten. Vi oppfordrer til regionale RVTSene om å ta et særlig ansvar for veiledning i kommunene.

med vennlig hilsen

Ole Tobias Olsen

Kommunalsjef Helse og Velferd

Mobil: 95 24 25 98

Postadresse: Postboks 64, 8501 NARVIK

Hjemmeside: www.narvik.kommune.no postmottak: postmottak@narvik.kommune.no

---

Denne e-posten kan inneholde opplysninger som utelukkende er til bruk for den tiltenkte mottaker. Enhver gjennomgåelse eller videresending av e-posten eller vedlegg er strengt forbudt dersom du ikke er den tiltenkte mottaker. Dersom du har mottatt denne e-posten ved en feil, ber vi om at du tar kontakt med avsender og sletter alle kopier.

Narvik kommune gjør oppmerksom på at dette ikke er en privat e-postadresse; både inngående og utgående epost blir vurdert for ev. journalføring i kommunens sak- og arkivsystem.
Sensitiv personinformasjon eller informasjon som er taushetsbelagt skal ikke sendes pr. e-post.